

A banki alkalmazott természetes személy részére kiállított minősített tanúsítvány alkalmas-e a Bank nevében történő aláírásra abban az esetben, ha az eszköz által létrehozott aláíráson a tanúsított magánszemély azonosító adatai szerepelnek.

A Kérelmező (**Bank**) beadványában (**Beadvány**) arról kérdezte az MNB-t, hogy a banki alkalmazott természetes személy részére kiállított minősített tanúsítvány alkalmas-e a Bank nevében történő aláírásra abban az esetben, ha az eszköz által létrehozott aláíráson a tanúsított magánszemély azonosító adatai szerepelnek.

I. A TÉNYÁLLÁS

A Beadványban foglalt tényállás szerint a Bank egy olasz hitelítésszolgáltató bevonásával az elektronikus csatornát választó új lakossági ügyfelekkel úgy kíván szerződést kötni, hogy azonosítását követően az ügyfél az olasz hitelesítésszolgáltatótól minősített elektronikus aláírási tanúsítványt kap és ezen tanúsítvány segítségével távoli minősített elektronikus aláírással látja el a szerződéses iratot. Az ügyfél oldali aláírás az olasz hitelítésszolgáltató tájékoztatása szerint minősített aláírásnak minősül, mert az ügyfél az aláírás létrehozása során minősített aláíráslétrehozó eszközt használ. Az olasz hitelítésszolgáltató a minősített tanúsítványt magánszemély számára állítja ki, az aláíráslétrehozó eszköz is magánszemély általi használatra alkalmas és a létrejött minősített aláíráson a tanúsított magánszemély azonosító adatai szerepelnek.

II. A JOGKÉRDÉS

A Bank kérdése ugyanezen szerződés banki oldal általi aláírásával kapcsolatos. A Bank nevében aláírók is a tényállásban leírt módon látják el aláírásukkal a szerződést, azaz a Bank jegyzésére jogosult személyek természetes személyként a nevükre szóló tanúsítványt kapnak és ugyanilyen minősített aláíráslétrehozó eszközzel hajtják végre az aláírást.

III. A BANK ÁLLÁSPONTJA

A Bank értelmezése szerint, ha az alkalmazott a Bank nevében ír alá elektronikusán egy iratot, akkor ezt magánszemélyként a nevére szóló aláíró tanúsítványával is elláthatja, feltéve, hogy

- a) magából az aláírt elektronikus dokumentumból egyértelműen kitűnik, hogy az aláírást ő a Bankot képviselő természetes személyi minőségben írta alá, és
- b) az aláíró természetes személy egyébként jogosult a Bank cégjegyzésére (akár a cégnyilvántartásban szerepel, akár külön meghatalmazás útján).

A Bank megítélése szerint a Bank nevében történő aláírásra (képviselőre) a természetes személy akkor is jogosult, ha e minősége és jogosultsága magában a tanúsítványban ugyan nem szerepel (nincsen külön szervezet mező), de az aláírt iratban erre egyértelmű utalás van. Így nem feltétel, hogy az aláírás csak olyan tanúsítvánnyal jöjjön létre, amely tanúsítványban a Bank, mint szervezet neve kifejezetten szerepel. A Bank ezen álláspontját arra alapozza, hogy a kifejezetten szervezeti tanúsítvánnyal történő aláírást helyettesíti az a tény, hogy az elektronikus aláírt iratból egyértelműen kiderül, hogy a magánszemély aláíró a Bank nevében írta alá az iratot. Ezt biztosítják többek között a Bank dokumentumain szereplő egyedi jelzések úgy, mint például a Bank nevével és logójával ellátott egyedi fejléc, vagy a szintén egyedi, Bankhoz köthető dokumentumsablonok használata.

IV. A TÉNYÁLLÁS MEGÍTÉLÉSE SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS RENDELKEZÉSEK ÉS AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

A belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 23-i 910/2014/EU rendelete (**eIDAS Rendelet**) (49) preambulum bekezdése szerint: [...] Az elektronikus aláírások joghatását mindazonáltal a nemzeti jognak kell meghatároznia, kivéve az e rendeletben előírt azon követelményt, miszerint a minősített elektronikus aláírásnak a saját kezű aláírással egyenértékű joghatással kell bírnia.

Az eIDAS Rendelet 25. cikk *[Az elektronikus aláírás joghatása]* (2) és (3) bekezdés - a preambulum rendelkezésével összhangban - az alábbiakat rögzíti:

„(2) A minősített elektronikus aláírás a saját kezű aláírással azonos joghatású.

(3) A valamely tagállamban kibocsátott minősített tanúsítványon alapuló minősített elektronikus aláírást az összes többi tagállamban el kell ismerni minősített elektronikus aláírásként.”

Az eIDAS Rendelet fent említett kötelezően alkalmazandó azon rendelkezésből fakadóan, miszerint a minősített elektronikus aláírás a saját kezű aláírással azonos joghatású, az MNB álláspontja szerint az is következik, hogy a Bank nevében eljáró természetes személynek a saját nevére kiállított minősített tanúsítványon alapuló elektronikus aláírása ugyanúgy elfogadható és ugyanolyan joghatás kiváltására alkalmas, mintha azt a Bank által a vonatkozó belső szabályozásban rögzítettek szerint a cégjegyzésre jogosultként a cégnyilvántartásban feltüntetett, vagy egyedi meghatalmazással felhatalmazott természetes személy saját kezű aláírása.

Mindezekre tekintettel a eIDAS rendelettel összhangban lévő eljárásnak tekintendő, ha a Bank által felhatalmazott természetes személy a saját nevére kiállított minősített tanúsítványon alapuló elektronikus aláírás létrehozására alkalmas ún. *személyes tanúsítvánnyal* írja alá a dokumentumot, ha egyébként - a dokumentumokon szereplő egyedi jelzések, így különösen a Bank nevével és logójával ellátott egyedi fejléc, vagy a Bankhoz köthető dokumentumsablonok alapján - egyértelműen kitűnik, hogy az aláíró a Bank nevében írta alá az iratot.

Az MNB ugyanakkor ügyfélvédelmi szempontok alapján azt tartja a legjobb gyakorlatnak, ha a Bank nevében aláíró személyek olyan ún. *szervezeti tanúsítvánnyal* rendelkeznek, amely tanúsítványban feltüntetésre kerül a szervezet neve, amelyhez a tanúsítvány birtokosa kapcsolódik, illetve a tanúsítványban megjelenik a tanúsítvány birtokosának a szervezeten belüli beosztása is.

Budapest, 2019. július 17.